

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XV

Reus, Dimecres 28 de Febrer de 1900

Núm. 3.503

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en les principals
libreries d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallorquí, carrer Junquera, 6.
No se rellenen los originals encara que no s'publicin.

Secció doctrinal

No ho es pas un clown

D'això, entre altres coses, s'ha tractat à n'en Romero Robledo.

S'ha dit y's diu d'ell que no té cap seriositat, que ab la més gran facilitat desautorisa ell mateix lo que pugui haver dit poca estona avans, que diu que no ha dit lo que 'ls mateixos que l'escolten li han sentit à dir.

Tot això son fets que passan cada jorn que parla l'esmentat senyor.

Més, preguntém nosaltres, es que per sort es ell tot sol entre 'ls polítics espanyols que procedeix d'aqueixa manera?

No, per cert. ¿Qui més prompte à rectificarse que l'actual president del Consell de ministres, y tant en coses de vera importància com en altres que no'n tenen gens?

Y ho fan inconscientment tots ells; es que no s'en donan compte; ho tenen ficit à la massa de llur sanch; no hi poden fer més; son aixís.

Son lleugers per naturalesa, volubles per temperament, fins ens atreviríam à dir que son inconscient de la major part de coses que fan y diuen, perque ni las pensan ni tenen en compte sa trascendència, perque si la tinguessin, no seria pas possible que fessin las lleugeres que malauradament fan casi sempre.

Y com fins ara han tingut y tenen la paella pel manech, tots los hi ha sigut permés, ben segurs de la més completa imputnit, essent ells, com se sol dir, pares y enemics padrians de sos actes.

Donchs, totes aquestas, no sabem si dir qualitats ó defectes, las reuneix en sa persona y en grau superior, lo senyor Romero Robledo.

Son molts que diuen y creuen que quan ell parla no parla ningú.

No ho creyem pas aixís nosaltres. Segons lo nostre criteri, quan ell parla, y sobre tot de política, es l'interpret més fidel, més caracterisat de la manera de sentir de son poble.

Quan ell parla, quan, segons nosaltres diríam desguitarra, lo que diu es l'expressió acabada de l'ànima de sa gent.

Ses intemperancies, sos cambis de conducta no son fets ab malícia de debò, perque si ho fossiu, faria mal als altres, y gayrebé sempre en fà més als seus.

Un clown fa riure, més lo senyor Romero Robledo, si un home s'hi fixa, fa plorar. No, no ho es pas un clown.

J. R.

Espigolant

Que m'ho perdoni l'amich benvolgut y que m'ho dispensi l'company estimat que va introduhir la present secció en aquestes columnas, en dies potser tant ó més ennuvolats que 'ls actuals pera'l catalanisme.

Me permeto ressucitarla avuy perque enant pel món tot sovint s'espigola aquí una idea, allà una flor y més enllà una pila de curiositats, quina cendra convé esventar de mice en mica.

Figureuens que m'he trobat à Cartagena, en la solemne diada d'inaugurar lo Café y Restaurant anomenats d'*«España»* y al que 'l poble ha batejat lo *«Café del Quijote»*, ignor si perque son duenyos s'diu Cervantes ó perque en l'edifici s'hi ha gastat unas cinc milions de pessetas inclòs decoració de la sala de café: una bicoca que dirian los caps calents murguistas, comparat ab lo dineral que en Cervantes (lo del café) guanyá quan las guerras colonials ab motiu de la escandalosa pujada dels cambis.

En canvi aqueix mateix fenòmeno bursàtil causà la ruïna y l'descredit de bastantes cases.

**

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

La inauguració d'aquest cafè, cal dirlo ab justicia, ha atret al carrer Major, ahont està empessat, à boy tot Cartagena y es que realment val la pena de contemplarlo.

Decorat è istil de Lluís XV, la sala es sumptuosa y 'l pintor La Torre de Madrid que ha tingut confiada la part de la pintura, s'ha lluhit; & alguns dels quadros, y sobretot una marina de vora'l taulell se 'ls hi regoneix bastant de mérit.

Sense cap dubte que es avuy aquest cafè lo més rich que hi ha en tot l'Estat espanyol, ab permès del pollo d'Antequera que preguntava al senyor Abadal per la seva patria.

Tot espigolant en aquesta població, per poch he de donar un bon cop de fons à un compatriota en la prensa que sense coneixe Catalunya ni saber res del regionalisme, (confessió d'ell) se descapellà en que admirava als catalans com als fills més laboriosos d'Espanya, y que creya que fora Catalunya no hi havia industria, ni comers en la península...; pero que no'n perdonava aquest afany de volgernos separar de las demés regions.

Y es que jo—continuava diuent—comprend que's vegi contra'l govern y contra Madrid pero no contra las demés regions.

Aquí—afegia—hi tenim odi à Madrid, y estém convencuts de que res de bó n'ha de venir.

¡Si fins lo mestral que ve d'aquella banda 'ns porta traydoras pulmonias!

Lo bon home, sense adonarsen, velia també descentralització; se feya separatista, com ara aviat serà moda dir als soldats d'en Silvela, pertidaris de Polavieja (mal pesi à n'en Mataix) y als defensors del programa de Manresa.

Pocas rahons bastaren pera convence à aquest admirador y enemic, tot d'una, nostre.

No las diré aquí, per més que m' sembla que si las fes públicas res hi tindria que dir lo senyor Silvela, ni trontollaría'l Congrés.

En Romero Robledo vol que consti ben be que no ha injuriat à Catalunya ni als catalans.

Y per mi que consti; ¡si fins li enviaré un missatge de felicitació pera que vegés lo agrahits que li estéml!

Pero desitjantli que no posés los peus en terra catalana pera evitar la feyna que 'ns donerà en construir archs de triomf y llogar músicas, ja que la acullida que se li fas hauria de ser excepcional y creguí que ho seria.

¡Ni la de Cánovas à Saragossa!

F. C. y E.

Fora de Casa 25 Febrer de 1900.

CRÒNICA

A fi y efecte de que nostres caixistes poguessin disfrutar shir de l'últim dia de carnaval, avuy publicém no més que mitja fulla de Lo Somatent.

Los canaris de las Corts están de festa; més, no per això creguin que han acabat en sos atacs contra'l catalanisme. Fins en lo temps de descans se preocapan de nostra causa y agusan l'ingeni buscant los medis de reprimir lo moviment regionalista. No preguntin com s'ho arreglarán pera lograrlo, es dir lograrlo, ells s'ho creuen aixís, [pero 'ls catalanistas creyem tot lo contrari.]

Donchs, sí, senyors; las arbitrarietats dels que tenen la confiança de la Corona tornarán à posarse en pràctica, que 'l senyor Sans Escartín, que deurà haver ja retornat à Barcelona, porta ordres molt seriosas d'en Dato, lo qual se troba disposit a jugarse fins la vergonya, que no la podrà perdre y no creguin que per això 'ns haurà vensut; no la podrà perdre perque ni un dit n'hi queda.

Per nosaltres que comensin l'atach quan valguin y com més aviat millor; lo triomf de nostres ideals

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Ptas. 1.000
en províncies trimestre. 3.00
Exterior y Ultramar 4.00
Anuells, à preus convencionals.

necessitan enemics, forse enemics que vingen d'enlla del Ebre.

Víctima d'una llarga y penosa malaltia morí en la pau del Senyor à la matinada d'ahir D. Adelaida Vendrell y Vendrell, carinyosa esposa de nostre amich lo conegut optich D. Ramon Gispert Blay.

Les bones circumstancies que adornaven à la difunta Senyora la feyan apreciable baix tots conceptes, per lo qual deixà un buit immens no sols en la llar domèstica sino en los amics que havien tingut la sort de tractar en la malheureda senyora.

Rebi donchs nostre amich D. Ramón Gispert, així com la demés família nostre pésam més sentit, y li aconsellém de pas la mes cristiana resignació pera poder soportar lo pes de tan inmensa desgracia.

Los bromistes d'algunes societats recreatives han determinat enterrar ab tota solemnitat al Carnestoltes.

L'enterro s'organisarà en la piazza de Sant Joan à les nou de la nit recorrent les principals vías de nostra ciutat. A la piazza del Cuatxel se despedirà el dol en lo disparo d'un «Moro de foch».

Un dels carruatges que en la tarde d'ahir sortí à disfrutar del darrer dia del carnaval, tirant algunes confits y llepolles, agafà'l peu esquerre à un noi d'uns dotze anys, causantli varias contusions.

Fou conduït à Casa de la Ciutat ahont se li practicà la primera cura.

La referida desgracia per més que sigui sensible no es gens estrany que succebià puig dit noi era un dels que formavan la munió que voltava l'indicat veïncic.

Per ser l'últim dia de carnaval ahir nit se veyer molt animats los balls que se celebraren en las societats locals.

Si avuy se reuneix suficient número de senyors regidors, nostre Excm. Ajuntament celebrarà à la hora de costum la sessió de primera convocatoria corresponent à la present setmana.

Ha mort à Tortosa l'acreditat comerciant d'aquesta piazza D. Francesca Canivell Sala.

La mort del Sr. Canivell ha sigut molt sentida en aquella ciutat.

Aahir tingué lloch l'inauguració oficial de la carretera que uneix el poble de Barberà ab la de Montblanch y Cabra à Sarreal.

Ab aquest motiu se celebrarà à Barberà festejos populars, descubrintse la làpida que l'Ajuntament acordà fixar en lo saló de sessions en honor del diputat provincial D. Joan Esplugas.

A les dotze d'aquest matí tindrà lloch en la sala de sessions de casa de la Vila una reunio pera tractar de la manifestació que's proposa fer diumenge pera honrar la memòria dels martirs reusenques de la llibertat.

Hem rebut la visita dels nous confreres «Catalunya Nova» y «La Comarca de Urgel».

A tots dos los hi retorném lo saludo y 'ls hi desitjém prosperitats.

Aahir degueren arribar à Tarragona los alumnes de pintura y escultura de la Réal Academia de Bellas Arts de València, ab objecte de visitar los monuments artístichs que tanca l'antiga Tarraco.

Acompanya als expedicionaris un professor y el secretari d'aquella Academia.

Desde Tarragona se dirigirán al celebrat Monestir de Poblet.

A la vila d'Esparreguera tindrà lloch diumenge, dia 4 de Març, la inaugural d'una Agrupació Calalània, batejada ab lo nom de «La Coronela».

La festa que pere la inauguració s'prepara segons tenim entès, promet veures molt animada, puig regna en dita vila gran entusiasme pels ideals de Catalunya.

L'acte inaugural de la Agrupació Catalana de Crespí, celebrat dissabte prop passat, fou una festa de les mes animades y en la qual hi regnà gran entusiasme per la justa causa que defensem.

Avant sempre.

Se troba vacant la Secretaria del Ajuntament de Amposta (Tortosa), per dimissió del que la desempeñava.

Tenim entès que pel concessionari s'ha fet lo corresponent depòsit, previngut per la llei, pera la construcció del ferrocarril econòmic de Tarragona a Montroig.

Lo recaudat en lo dia d'ahir en la Administració de Consums per diferents espècies puja la cantitat de pessetes 563'95.

Secció oficial

Edicte

ANUNCIANT LA COBRANZA EN LA CAPITAL DE LA ZONA.
Don Pau Font de Rubinat, Alcalde Constitucional d'aquesta població.

Faig sapigner: Que al susentir-se l'Recudador de Contribucions ha participat á ma autoritat que en cumpliment á lo previngut en l'article 42 de la Instrucció de 12 de Maig de 1888, durant los días 1 al 10 inclusiu del pròxim mes de Mars, se trobaran obertes las oficines de recaudació situades en lo carrer de Santa Agnès número 24, desde les nou á las dotze del matí pera que ls contribuents d'aquest districte municipal que encara s'troben en descubert del primer trimestre per las contribucions directes pugvin satisferlo durant dits días sense recàrrec de cap classe.

Inútil considero advertir á dits contribuents que en l'expressat plazo de deu dias satisfassin los seus deutes, si volen de lo contrari evitarse'l recàrrec del 5 per 100.

Denat en Reus el 25 de Febrer de 1900.—L'Alcalde, Pau Font de Rubinat.

Registre civil

edificies hui del dia 26 de Febrer de 1900

Naixements

Teresa Hernandez Nolla, de Lluís y Teresa. — Maria Font Patau, de Pere y Catarina.

Matrimonis

Defuncions

Joseph Urgellés Ardévol, 80 anys, Closa de Freixa, 17.—Joaquim Balsells Micó, 70 anys, Camí de Valls, 5.

Secció religiosa

Sant d'any.—Sant Romà.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Francesch

Avuy á dos quarts de nou del matí tindrà lloc la benedicció de la sendra é imposició de la manteixa y deseguit la Missa cantada. Demá á dos quarts de set del matí se començarà la funció del mes de S. Joseph durant la Missa Santa.

Divendres á las coatre de la tarda se celebrarà la devota funció del «Via-Crucis» al que se seguirà lo sermó y'l cant del «Miserere» en honor de Jesús Nazareno.

Sant de demà.—Lo Sant Angel de la Guàrdia.

Secció comercial

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entrades del dia 26

De Málaga y esc. en 6 dies v. Alcira; de 600 tonelades ab efectes, consignat á D. Anton Más.

De Seith, en 14 dies v. anglès Frutera, de 676 tonelades, ab carbó.

De Calenia y Santa Margarita, en 18 ds. bergantí goleta italiana San Antonio di Padova, de 158 ts, ab sofre, consignat á D. L. G. Agostini.

De Badalona en 2 dies, l. Fortuna, ab trànsit.

Despatxades

Pera Constantinopla, v. austre húngar Triglar, en lastre.

Pera Marsella y esc. v. Alcira, ab efectes.

Pera San Carlos de la Rápida, ab trànsit.
Pera Hamburgo y esc. v. Pizero, ab efectes.

J. Marsans Rof

Representant en Reus: JOAQUIM SOCIALES

CARRER SANTA AGNÀ, 20. (Teléfono núm. 21)

Cotisiació á Barcelona á les 4 de la tarda d'ahir:

Interior	70'45	Aduanas	101'
Exterior		Norts	54'95
Amortisable		Frances	49'05
Cubas 1896	82'37	Orenses	16'40
Cubas 1890	68'87	Obs. 6 0 0 Frances	94'
Filipinas	86'87	Id. 6 0 0 >	49'75
Exterior París	68'65	Id. 3 0 0 >	
París		GIROS	
		31'10	Londres

París 31'10 Londres 33'

Ordres de Bolsa pera Barcelona Madrid y París.

Compra y venda al complet de tota classe de valors.

—Descompte de cupons.—Compra de monedes d'or y bitllets de tots los països.—Giros sobre Barcelona y Madrid.

Cambis corrents

en lo dia d'ahir donats per la Junta Sindical del Col·legi de Corredors de Comerç de la piazza de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	Diner.	Paper.
Londres 90 dies fetxa.			32'65
> 8 días vista			33'30
> vista			
Paris 90 días fetxa			31'30
Paris vista			
Marsella 90 días vista			
> vista			
VALORS LOCALES	DINER.	PAPER.	OPRES.
ACCIONS	Ptas.	Ptas.	
Gas Reusense.	700		
Industrial Farinera	650	675	
Banca de Reus de Descomptes y Prestams	600		
Manufacturera de Algodón	140	155	
Companyia Reusense de Travessías	25		

Bolsi de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotisiació á Barcelona á les 4 de la tarda del dia de shir.

Interior	70'41	Cubas del 86	82'43
Orenses	16'45	Cubas del 90	68'87
San Juan		Aduanas	101'
Norts	54'55	Ob. 5 0 0 Almansa	97'
Frances	49'20	Id. 3 0 0 Frances	49'75
Filipinas	87'00		

PARÍS

Exterior 68'55 Madrid

GIROS

911 Londres

93'

Se reben órdes pera operacions de Balsa. Compra y venta al contat de tota classe de valors cotisibles d' Balsa. Descompte de cupons y compra de monedes d' de tots los països.

Anunci particulars

RUPESTRIS LOT

Hi ha sis mil barbats superiors pera vendre junts ó en part.

OLIVA Plaça Baluart (a) Garrofers

Mas

Ab caudal d' aigua propi.

Se n'ven un, á un quart de la Ciutat; d' onces jorinals de terra; que compta ab mina propia, y conduceix d'aigües perfectes. Bon camí y casa, de construcció moderna; ab habitació pera pajesos y amo de la finca; corrals y dependencias pera l' bestiar exta, exta.

Pera informes dirigirse á l'imprenta.

CAFÉ CENTRAL

Per cessar en aquest negoci lo dueny de dit establecimiento, lo vendrà mitjants tracte personal.

Pera informes al mateix dueny.

Interessant als viticultors

CARTILLA RÚSTICA

PER AUS DEL CULTIVADOR

DE LA

VINYA AMERICANA

PUBLICADA

Per la Redacció de «El Labriegó»

Vista la bona acollida que ha merescut la primera edició d'aquesta CARTILLA RÚSTICA impressa en idioma català, tota vegada que's vegé agotada en un breu espai de temps, la Redacció de «El Labriegó» cregué convenient procedir á sa reimpremtió al castellà, degudament aumentada.

Dita CARTILLA la forma un volumen en 8.º major de 440 pàgines y's ven al preu de 6 rals l'exemplar en aquesta impremta.

Imp. de C. Ferrando.—Plaça de la Constitució,

Com fluidificants espectorants y treure la TOS

los CARAMELOS PECTORALS del

METJE SALAS

A 150 pessetas caixa

A Reus D. ANTON SERRA, arrabal Santa Anna, núm. 8.

Proximament sortirà "La Ilustració Llevantina"

Revista dezenal d' arts, ciències, literatura y actualitats.

Comprendrà el moviment intelectual y polítich del món enter, y, en particular, de Catalunya, València, Mallorca y Rosselló.

Estarà á l'alçada de les millors ilustracions extrangeres.

PASTILLAS :: FONT

Cloro-Boro-Sodicas á la Cocalna y al Mento

Son lo millor remey en las laringitis catarrals en general, amigdalitis y faringo-laringitis, tant exudatives com ulcerosa y granulosa; tos faringea, ronquera, afonia y en general en las inflamaciones de la gola, etc.

Dipòsit general. Farmacia de A. SERRA.—REUS.

De venta en totes las bonas farmacials y principals droguerias.

La que paga més

contribució de la pro-

vincia.

12 ANYS

XAROP SERRA

de continuades curacions y d' una acceptació general, son las millors probas perra demostrar que l'

es lo millor remey perra combatre per crónica y rebelde que sia tota classe de.....

TOS

Farmacia Serra